

משפחת זלץ היקרה, חברים, גבירותי ורבותי

קשה לעמוד כאן אל מול קברו הטרי של פרופ' זלץ ולהספידו. אמנם היו הזדמנויות רבות קודמות בהם יכולנו, תלמידיו, להביע הוקרתנו, והאחרונה בהם הייתה במלאת לו 90 שנה בנובמבר אשתקד, אך הפעם זהו הספד. טיבם של הספדים שמדברים בשבחו של הנפטר, ומשבחים את מעלותיו. לגבי פרופ' זלץ כל הנאמר הנו אפס קצהו של הראוי להיאמר ולוואי ולא תצא תקלה תחת ידי כשאספר מה היה פרופ' זלץ לגבינו. לנו פרופ' זלץ היה המורה, המנהיג והרופא – המנתח. מה משך אותנו להיות תלמידיו למרות שדרישותיו לא היו קלות: הזכות להימנות עם קבוצה ייחודית של רופאים – מנתחים שפרופ' זלץ הוא מנהיגם. פרופ' זלץ הטמיע בנו גאות יחידה. אנו ראינו בו דמות מופת, הראויה להערצה, והתכבדנו בזכות להימנות על תלמידיו, ועל שבחר בנו להיות המסלול עליו תמריא הכירורגיה במדינת ישראל.

איש בציבור הרופאים לא יכול היה להתקרב למנהיגות שהוא הקרין. פרופסור זלץ היה יחיד בדורו שאישיותו שלמה: דוגמה אישית, יושר ה- integrity - לעולם תוכו כברו. מחויבות טוטלית לחולה במצוקתו, גם על חשבון המשפחה. אחריות שאינה מסתיימת ואינה נתונה לתנודות השעון ולוח השנה. מסירות אין קץ לחולה ללא תלות בקשיי המנתח.

רואה אני לנגד עיני את פרופסור זלץ מטפל בפצועי מלחמת ששת הימים כשהדסה תפקדה כבית חולים שדה. מאות פצועים מלאו את חדרי ופרוזדורי המוסד, כשברקע נשמעת שירת ירושלים של זהב מפי הפצועים. פרופסור זלץ כקברניט קבע סדרי עדיפויות, קבע הפעולות הניתוחיות, התמקד בעיקר, סר מהטפל ולא שכח מלה חמה לפצועים ומשפחותיהם. לעצמו לא בקש כלום – לא כוס תה ואף לא רגע מרגוע וכך זה נמשך ששה ימים ולילות רצופים.

מחזה דומה חזר על עצמו במלחמת יום הכיפורים, אלא שאז כבר איישו תלמידיו של פרופ' זלץ את בית החולים ברפידיים, שבסיני.

פרופ' זלץ הטמיע את דרך החשיבה הקלינית הפשוטה, הממוקדת והישירה ועם השנים למדנו מה היה פרופ' זלץ עושה בכל מצב, גם בהעדרו. תרומתו של פרופ' זלץ בהטמעת המחויבות האישית וההתנהלות הרפואית לדורות של רופאים מנתחים הפכוהו לאבי הכירורגיה בישראל ולימים הוענק לו פרס ישראל על כך, ואנו כתלמידיו התכבדנו בכבודו.

פרופ' זלץ לא כתב את שבועת הרופא העברי, אך קיים אותה לכל פרטיה, תגיה ודקדוקיה. הוא היה כבד שמיעה אך היה תמיד קשוב לרחשי לבם של החולים, התלמידים והעמיתים.

פרופ' זלץ אהב את האדם, נהנה תמיד משיחה עם אנשים פשוטים וקשי יום שבקשו עצתו. גם משרש אהב ללכת לשוק מחנה יהודה, להתחכך ולהתרועע עם אנשי העיר, ענוה וצניעות אפיינו אותו, התרחק מפופוליזם ופרסומת. מעולם לא התהדר בכבוד ובהוקרה שהוענקו לו, לא רצה מעולם דבר מאיש ובודאי לא למתנת בשר ודם.

טוב לב לזולת, חף מכל רוע, ומשנאת חנם, חף מכל התחשבנות קטנונית, אציל בהתנהגותו, זקוף קומה ופשוט בהליכותיו.

פרופ' זלץ הנו מאחורני דור הנפילים שבכל תחום משטחי החיים במדינתנו הורו את הדרך, וקבעו את המסלול. זכות גדולה היא לנו שזכינו לצקת מים על ידיו ולהימנות על תלמידיו.

פרופ' צבי גימון